

**Čís. 15618.**

**Předpis druhého odstavce § 8 vl. nař. čís. 78/34 Sb. z. a n. vztahuje se jen na zaměstnance, jichž služební poměr byl vypověděn v ochranné 3měsíční lhůtě před zastavením podniku, nikoli na zaměstnance, jichž služební poměr byl vypověděn před začátkem uve-  
dené lhůty, byť se ukončil teprve v oné lhůtě.**

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1936, Rv I 1885/36.)

Žalobci byla dána žalovanou výpověď ze služebního poměru dne 15. února 1935 ke dni 31. března 1935. K žádosti žalované vyslovilo ministerstvo obchodu dne 15. června 1935 souhlas se zastavením podniku, k němuž došlo dne 31. března 1935. Žalobce tvrdě, že měl podle § 8 vl. nař. ze dne 20. dubna 1934 čís. 78 Sb. z. a n. nárok na osmitýdenní výpovědní lhůtu, domáhá se náhrady mzdy za tuto dobu. Prvý soud uznal zcela podle žaloby, o d v o l a c í s o u d jen částečně, pokud šlo o úslou mzdu za dobu od 1. dubna 1935 do 15. května 1935, nikoli za dobu od 15. března do 31. března (počátek 3měsíční lhůty podle vl. nař. č. 78/1934 počítajíc zpět ode dne souhlasu se zastavením podniku dne 15. června 1935), ježto za tuto dobu byly nároky žalobcovy při rozvázání služebního poměru již uspokojeny.

N e j v y š š í s o u d zamítl žalobu.

**D ů v o d y:**

Vládní nařízení č. 78/34 Sb. z. a n. upravuje mimo jiné i výpovědní lhůty při pracovních (služebních) poměrech zaměstnanců v továrních podnicích. Výpovědní lhůty stanovené § 8 (1) cit. nařízení platí, — pokud lhůty ty dané jinými ustanoveními nebo ujednáními nejsou delší (§ 8, odst. 3 vl. n.) pro pracovní (služební) poměr zaměstnanců, a) vypověděných po zastavení nebo za příčinou zastavení podniku (první odst. § 8 vl. nař.), b) vypověděných v údobí tří měsíců přede dnem trvalého zastavení podniku (druhý odst. téhož paragrafu). Při trvalém zastavení podniku počínají lhůty podle výslovného ustanovení nařízení běžeti dnem vydání rozhodnutí ministerstva, do jehož oboru působnosti spadá podnik, a nebylo-li rozhodnuto, prvním dnem po třech nedělích počínajíc ode dne, kdy došlo oznámení ministerstvům, a sice tomu z nich, jemuž došlo nejpozději (§ 8, odst. 1 a § 2, odst. 3) citovaného nařízení). Rozhodnutí ministerstva obchodu, jímž byl udělen souhlas se zamýšleným trvalým zastavením podniku žalované firmy, bylo vydáno dne 15. června 1935. Ustanovení druhého odstavce § 8 cit. nař. platilo by tedy ve prospěch žalobcův jen, kdyby byl vypověděn v době po 15. březnu 1935. Tomu však tak nebylo, ježto byla žalobci dána výpověď již před tím, totiž dne 15. února 1935 ke dni 31. března 1935. Nesejde na tom, že výpovědní lhůta běžela ještě za tříměsíční doby před rozhodnutím ministerstva o trvalém zastavení podniku a že tudíž žalobcův služební poměr se skončil teprve po tom, když již počínala dotčená lhůta třímě-

síční běžeti. Mluvíť nařízení jen o skutečnosti, že a kdy byla zaměstnanci dána výpověď, a nikoliv o tom, kdy se skončil jeho pracovní (služební) poměr v důsledku dané mu výpovědi. Jde dále o zásah do disposičního práva zaměstnavatelova z důvodu plánovitého (vázaného) hospodářství a také omezení podnikatelovy svobody v dispozici s pracovními silami jím zjednanými nedovoluje extensivního výkladu v ten smysl, že by ochrany nařízení byli účastni nejen zaměstnanci, jejichž pracovní (služební) poměr byl vypověděn v ochranné době tříměsíční před trvalým zastavením podniku, nýbrž i zaměstnanci, jichž pracovní či služební poměr byl sice vypověděn již před začátkem dotčené doby tří měsíců, avšak ještě nebyl skončen, když tříměsíční lhůta počala běžeti, ježto výpovědní lhůta dosud nevypršela. Účelem ustanovení § 8 nař. č. 78/34 Sb. z. a n. bylo, aby zaměstnavatelé byli vázáni delšími výpovědními lhůtami, aby nemohli služební nebo pracovní poměr vypovědět v údobí tří měsíců přede dnem zastavení podniku, kterážto doba byla zřejmě pokládána za dostatečnou k ochraně zájmů zaměstnanců proti neodůvodněným zásahům zaměstnavatelovým do jejich pracovního poměru, a tuto lhůtu nelze výkladem nařízení ještě rozšiřovati přes údobí tří měsíců vládním nařízením vymezené. Ježto žalobcův pracovní poměr byl vypověděn již dříve, než počala běžeti tříměsíční ochranná lhůta, a jeho nároky až do ukončení této výpovědní lhůty byly uspokojeny, nemá tudíž právního nároku proti žalované firmě.

#### • Čís. 15619.

**K § 89 směn. zák.**

**Doba vzniku nároku ze směnečného obohacení.**

**Tento nárok přísluší i občanskoprávnímu nástupci majitele směnky.**

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1936, Rv II 1085/34.)

Žalobkyně přednesla, že žalovaný neproplatil v době splatnosti směnku, kterou vydal na krytí pohledávky z kupní ceny. Z důvodů formálních (pro neprovedení protestace směnky včas) nedošla žalobkyně z této směnky uspokojení a tvrdíc, že žalovaný jest obohacen částkou, na niž směnka zněla, domáhá se proto jejího zaplacení na žalovaném podle § 89 sm. zák. Proti žalobě namítl žalovaný jednak, že žalobkyně není k žalobě legitimován, ježto prý jest občanskoprávním nástupcem majitele směnky, a dále, že obohacen není, poněvadž žalobkyni dostalo se úhrady v dodání originálů obrazů na účet kupní ceny. Nižší soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

#### Důvody:

S hlediska právního je pro vznik nároku uplatňovaného z důvodu § 89 sm. zák. rozhodná doba, kdy nastalo obmeškání směnečných úkonů nutných k zachování práv ze směnky a kdy tedy nebyly splněny v určité — preklusivní — lhůtě předepsané podmínky výkonu práv, tudíž v souzeném případě doba provedení včasné protestace ve dnech 2. a 3.